

Eikada Problematum Philologicorum eorumque miscellaneorum,
Amplissimi Collegii Philosophici Consensu, In Alma Salana, Sub
Praesidio M. Jo. Henrici Häner/ ad disputandum sistit Joh. Herm.
Dringenberg, Frisius ... ad diem Septembr. Anno MDCLXXIII.

Ienae

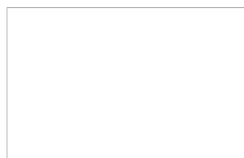
Ha#ner, Johann Heinrich; Dringenberg, Johann Hermann

4 Gl.II,1(26)

https://collections.thulb.uni-jena.de/receive/HisBest_cbu_00025802

urn:nbn:de:urmel-42bf4d9c-9abf-4360-ba18-6fb50917d5325-00010604-10

Lizenz: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

26

27

כשם קק

E I K A Δ A

Problematum Philologicorum

eorumque miscellaneorum,

AMPLISSIMI COLLEGII PHILOSOPHICI

CONSENSU,

IN ALMA SALANA,

SUB PRAESIDIO

M. JO. HENRICI *Gäner* /

ad disputandum

sistit

JOH. HERM. DRINGENBERG,

Frisius,

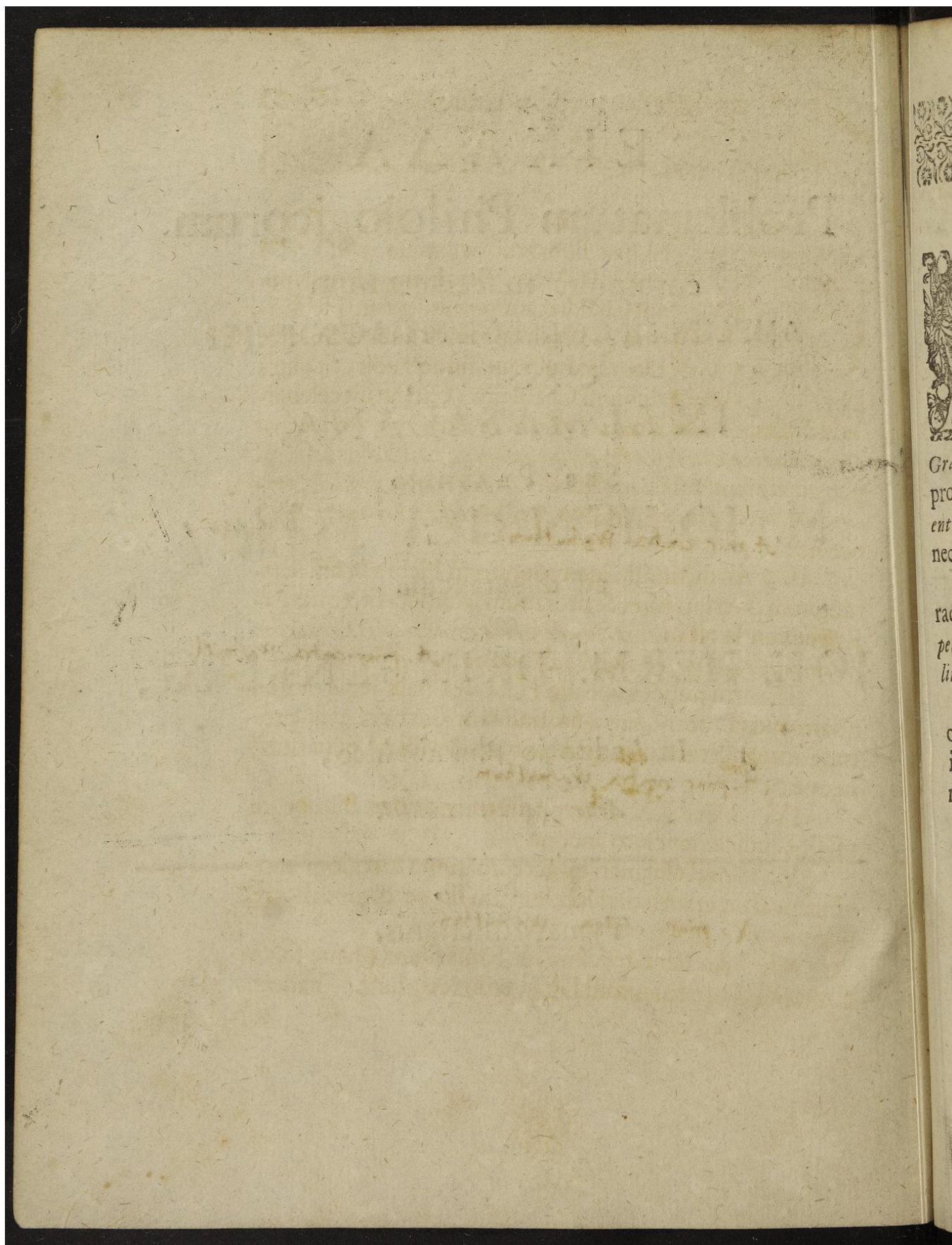
In Auditorio Philosophico,

ad diem Septembr.

Anno M DC LXXIII.

J E N Æ,
Typis Müllerianis.

23.

urn:nbn:de:urmel-42bf4d9c-9abf-4360-ba18-6fb50917d5325-00010604-21

I.

N hæc litterarum nomina שינ. ריש. &c. originem plane sapient Chaldaicam potius, quam Hebraicam, ac figura proinde litterarum, quæ Hebraica ubique nunc audit, sit extra dubium Chaldaica (ceu statuit celeberrimus *Castellus in brevi & harmonica Grammatica LL. orientt. delineatione p.3. adductis insimul pro ajente sententia B. nostri Gerhardi Harmonia LL. orient. p.6. Capelli diatriba & Altredz. Antig. d. Espann. p.147.*) nec ne? *A. prius contra Wasmuthum.*

II. An distinctio inter duplicem Hebræorum characterem, sacrum nim. & profanum, conficta sit, (quæ *Capelli* sententia est in *diatriba de veris & antiquis Ebraorum litteris p.54. seqq. & 114. seqq.*) nec ne? *A. prius contra Wasmuth.*

III. An puncta vocalia Hebraica pars legis oralis, quam Judæi vocant, sint, (ut autumant Carræi, eaq; proinde adeo horrent, ut illa Bibliis suis adscribi nō patiantur) nec ne? *A. prius contra Wasmuthum.*

IV. An LXX. Interpp. in translatione Bibliorum usi sint codice punctato, nec ne?

V. An Reformati ex accentuatione Decalogi convinci possint erroris in Decalogi divisione commissi, an minus? *A. prius contra Wasmuthum.*

VI. An Pentatevchus illa Samaritana (hanc solam Samaritani pro infallibili DEI verbo recipiunt. Videantur

tur *Cuneus de Rep. Hebr. lib. 2. c. 16. p. m. 186. & Lomeierus in de Bibliothecis cap. 3. sect. 3. p. 59.*) quæ adhuc in Sichem ad montem Gerizim servatur, ex autographo descripta sit tempore Phinehæ filii Eleasar, prout jactant Samaritani, docente id Walton in *dissert. de Lingg. orientt. §. 20. p. 38.* nec ne?

VII. An Judæorum in Sinarum regno viventium Pentateuchus eosdem Hebraicos, quos vocant, characteres, sed sine punctis habeat, & cum nostra sit eadem, referente *Nic. Trigaut. de Christ. exped. apud Sinas lib. I. cap. XI.* nec ne?

r indigitetur

IX. An verba illa Genes. XLIX. 12. חֶלְלִי עֵינַי כִּי רֵיחִי *sint vertenda: rubicundior oculis vino, Seine Augen sind röthlicher denn Wein* / ut cum Hebræis recentiores ferè omnes illa reddere solent, an: *lucidior, pulcrrior, fulgentior oculis vino*, ita ut *splendor seu majestas oculorum*, non per vinum orta, sed præ vino fulgens, sapientiæ divinæ effectus felix Eccles. IIX. 1. (ut *Castello*, interpretamento orientalium aliarumque versionum nixto, placeat in oratione illa quam habuit, cum prædicationes suas in secundum Canonis Avicenna librum auspicaretur, quibus via præstruitur ex scriptoribus orientalibus ad clarius ac dilucidius enarrandam *Botanologicam SS. Scriptura* partem, opus a nemine adhuc tentatum. p. 32.) seu *majestas vultus* (quæ in oculis sita Psal. LXXVII, 7. Chald.) *limpidior* (splendentior) auro: qualis illa in magno Timuro, quem aspectus atrocitate hominem ferunt exanimasse protinus, ut habet *idem in Lexic. Heptagl. p. 1222?*

IX. An Num. XXIV. 17. verba hæc Hebraica: (Orietur stella ex Jacob &c.) וְקָמַר כָּל־בְּנֵי־שֵׁת *sint reddenda: & exparietabit* (vastabit, destruet) omnes filios

Lomeierus
in Siche-
m scripta sit
maritani,
20. p. 38.

iventium
characte-
dem, re-
lib. I. cap.

הכללי
ine Qu-
prais re-
ior, pul-
ieftas o-
ns, sapi-
o, inter-
xo, pla-
suas in
quibus
rius ac
artem,
vultus
pidior
quem
tinus,

a(O-
sint
es fi-
lios

lios Seth, und wird verstoren alle Kinder Seth ;
an: (stella oritura ex Jacob) *dominabitur* (solis instar hac
stella dominabitur diei & nocti, Ecclesiae triumphanti ac
militanti, vel, si mavis, mundo superiori & inferiori) o-
mnibus filiis Seth. i. e. ut Ecclesia prisca cum Chaldaeo expo-
nit, omnibus filiis Adam, universo generi humano?

X. An Proverb. XII, 1. his verbis: לְתַאֲוֹרָה
יִבְקֹשׁ נַפְּדָר בְּכָל-תּוֹשִׁיָּה יִתְגַּלֵּעַ : taxetur *ambitiosum*
singularitatis studium, quo quis pro lubricine prava omni se
sapientia immiscet, & recte vertatur : **Wer sich ab-**
sondert / der suchet / was ihm gelüftet / und setzet
sich wider alles / was gut ist ; an potius his verbis
verum ac genuinum sapientiae candidatum Salomon certis
notis χαλκὸς ἐλπίς, & à scio'o scientiae ostentatore dis-
cernat, ita ut *prima nota* verae sapientiae candidati sit, *in-*
genti cupiditate impelli, quoniam in omni re persequen-
da praecipuum est, ut ardor adsit animi; *secunda nota* sit,
quod qui talis, *separet se* i. e. quotidianos hominum con-
gressus moresque, in quibus hominum politicorum stu-
dium maxime versatur, vitet, & totum se, quantum pot-
est, studiis suis asserat ; quod eleganter unico verbo dicunt
Græci ἐγκαλύπτειν ; & *tertia denique nota* sit, hunc ita
animatum & ἐγκαλυψάμενον יִתְגַּלֵּעַ תּוֹשִׁיָּה בְּכָל in quam-
cunq; vera ac solida eruditionis partem curiose investigare,
cui genuino sapientiae sectatori ver. seq. לֹא יִתְחַפֵּץ בְּסִיר-
לֹא יִתְחַפֵּץ בְּסִיר לֹא בְּחִכּוֹנָה פִּי אִם-בְּהַתְגַּלּוֹת לְבֹ
mon, qui sapientiae studio & ipse non mediocri incendi
videatur, sed non alio fine, quam ad pompam & osten-
tationem : ut *Cor suum* ; vel *sapientia sua* (nam לֵב אוֹ u-
trumque significat, ut & *Cor Latinis*) reveletur sive aliis
innotescat : quorum scil. (ut à Satyrico describuntur)

A 5

scire

scire nihil est, nisi scire illos, quodcunque est, quod sciunt, sciant alteri, ut cum Hebræis interpp. Aben|Esra aliisque vult Meric|us Casaubonus in Comment. de quatuor lingg. parte priore, qua de lingua Hebraica & Saxonica p. 71. & seqq.?

XI. Num Proverb. XXIII, 29. חֲכָלִירוֹת עֵינַיִם reddendum sit rubor oculorum, an de lucidis, pulcris, fulgentibus, virescentibus (amœnis) oculis (a vino etenim, etiam multum potantibus, provenire istiusmodi nitorem & luciditatem, scribit Castellus in Lexic. Heptagl. p. 1222.) exponendum sit cum LXX. & Syro?

XII. An Psalm. XXII, 17. legendum sit פָּאָרִי, ut hodie codices Hebræi habent, an vero פָּאָרִי ut ipsimet Judæi fatentur R. Jacob Ben Chajim, Joh. Isaacus, & hoc ipsum suis oculis se vidisse testantur Pagninus, Genebrardus, Vatablus &c. & unanimi consensu interpp. Orr. omnes hoc verbum reddunt perforarunt (conferatur Victorini Bythneri Lyra Prophetica Davidis Regis p. 246. & Castelli Lexic. Heptagl. p. 1662.) ita ut sit particularis corruptela codicum non omnium? A. postea וַאֲמַת.

XIII. An מַעֲלָה ascendere faciens Levit. XI, 3. מַחֲכִימָה sapientem efficiens Psalm. XIX, 8. חוֹלָה agrotans, agra Cantic. II, 5. מַעֲרָה perversum Eccles. I, 15. per specialem anomaliam ponantur pro מַעֲלָה, מַחֲכִימָה, חוֹלָה, מַעֲרָה, (sic volentibus, sic jubentibus quibusdam Grammaticis) an potius dicendum מַעֲלָה, מַחֲכִימָה, חוֹלָה poni regulariter in statu constructo, & מַעֲרָה non esse a radice עָרָה sed à rad. עָרָה, quæ in Piel facit עָרָה & in Participio Pyl regulariter מַעֲרָה? A. prius contra Wasmuth.

XIV. An Dagesch in Pronomine femin. הִיא (quod ponitur pro הִיא) lenē sit, ut quidam existimant, an potius forte, idque compensativum nuncupari debeat? A. prius

XV. An in textu Hebræo V. T. & in Græco N. T. va-
T. va-
contra Wasmuth.

T. variae lectiones admittendae sint, ita sentiente Waltono
in *dissert. de LL. orr.* p. 112. an non?

XVI. An Accentus & Spiritus Graeci pertineant
ad integritatem N. T. nec ne?

XVII. An distinctio N. T. Graeci in tmemata seu
capita & tmematia seu versus, it. commata, cola, puncta,
parentheses &c. Evāgelistis & Apostolis debeantur, nec ne?

XVIII. Lingua ne Graeca omnium sit copiosissima, ceu
vult Pfochenius in *diatriba de Ling. Graeca N. T. puritate* §. 17.
p. 4. seq. an Arabica, quod arridet Levino Warnero in *epist.*
valed. p. 7. & Pocockio in *oratione praefixa carmini Tograi*?

XIX. An avis Paradisiaca rectius vocetur MANU-
CODIATA, ut vulgo scribitur; an MARUCHODIATA,
ut sit a Persicis vocabulis *مَرُوح* morg, avis, & *خُودَائِي*
chodai, DEUS, h. e. *avis Dei*, autore Cl. viro Dn. Andr.
Müllero, notis in *Azizum Nesephæum, Tatarum*, n. 37.?

XX. An convenientia plurimorum vocabulorum
Persicorum cum Germanicis ut *خُودَا* choda seu *خُودَائِي*
Chodai / *Gott* / *نَام* nam, *Nahme* / *كَال* kal, *Kahl* /
پَدَر pader / *Vader* / *مَادَر* mader, *Moder* / *دُخْتَر*
Dochter, *Dochter* / *بِرَدَر* brader, *Broder* / *تَنْدَر*
thondor, *Donner* / (Anglice, *Thunder*) / *دِر* der,
Thür / *بَنْد* band, *Band* / *بَرَبَر* barber, *Barbierer* /
بُوسْتَر boster, *Pulster* / *لَب* leb, *Lippe* / & aliorum in-
numerosum arguat, vel Persas illa accepisse a Germanis,
vel Germanos a Persis, an hæc congruentia casu fuerit facta?
Eximio

Eximio & erudite-docto
Viro-Juveni
DN. JO. HERMANNI
DRINGENBERG

Sub PRÆSIDIO
Cl. Collega sui
DN. M. JO. HENRICI
HAENERI

cathedram publicam conscen-
denti
FELICITER
acclamat
SOCIETAS DISQVIRENTIUM.

*
* *

U *Rge Virtutem: virtuti junge Sophiam:
Adde DEUM Sophia: Numina ter-
na tenes.*

*Numina terna Tibi solvent hac premia: Famā
Virtus: Musa Decus: Regna beata DEUS.*

